

UCHWAŁA Nr 207 RADY MINISTRÓW

z dnia 27 września 1982 r.

w sprawie umów sprzedaży oraz umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej.

W celu dostosowania systemu umownego między jednostkami gospodarki uspołecznionej do zasad reformy gospodarczej — na podstawie art. 2 i art. 384 Kodeksu cywilnego Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała reguluje zasady i tryb postępowania przy zawieraniu umów sprzedaży i umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej oraz zasady zawierania i wykonywania tych umów.

§ 2. 1. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) towarze — rozumie się przez to rzeczy ruchome,
- 2) sprzedawcy, kupującym i sprzedaży — rozumie się przez to odpowiednio dostawcę, odbiorcę i dostawę,
- 3) kontrahencie — rozumie się przez to osobę posiadającą siedzibę za granicą, której towar ma być sprzedany albo od której towar został zakupiony,
- 4) kontrakcie — rozumie się przez to umowę zawartą z kontrahentem,
- 5) umowie długoterminowej — rozumie się przez to umowę o dostarczenie towarów w okresie rocznym (umowa roczna) lub dłuższym niż rok (umowa wieloletnia),
- 6) zamówieniu — rozumie się przez to ofertę kupującego,
- 7) dostarczeniu — rozumie się przez to wydanie towaru w wykonaniu umowy sprzedaży lub dostarczenie towaru w wykonaniu umowy dostawy, chyba że z treści przepisu wynika, iż dotyczy on wyłącznie umowy dostawy lub umowy sprzedaży,
- 8) właściwej jednostce obrotu towarowego — rozumie się przez to jednostkę organizacyjną uprawnioną do wykonywania funkcji zbytu, a także właściwą branżowo i terenowo jednostkę sprzedaży hurtowej.

2. Przepisy uchwały stosuje się odpowiednio do umów kooperacyjnych o wykonanie określonych przedmiotów przeznaczonych do produkcji innych wyrobów (produktów finalnych) oraz kooperacyjnych umów o wykonanie w odniesieniu do przedmiotów dostarczonych przez zamawiającego, określonych w umowie operacji technologicznych.

§ 3. 1. Ustala się ogólne warunki umów sprzedaży i umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej w brzmieniu podanym w załączniku do uchwały, zwane dalej „Ogólnymi warunkami umów sprzedaży”.

2. W Ogólnych warunkach umów sprzedaży reguluje się w sposób odbiegający od bezwzględnie obowiązujących przepisów Kodeksu cywilnego (K.c.) sprawy:

- 1) terminu udzielania odpowiedzi na ofertę, po którego upływie umowę poczytuje się za zawartą (art. 400 K.c.),
- 2) terminu wystąpienia ze sporem przedumownym (art. 398 § 2 i art. 399 § 2 K.c.),
- 3) warunków uznania umowy za zawartą (art. 72 K.c.),
- 4) terminu wygaśnięcia uprawnień z tytułu rękojmi za wady fizyczne towaru przeznaczonego na eksport i towaru pochodzącego z importu (art. 568 K.c.) oraz uprawnień z tytułu braków ilościowych niektórych towarów (art. 569 § 2 K.c.).

§ 4. Jednostki gospodarki uspołecznionej mogą w umowach sprzedaży oraz w umowach dostawy ustalać wzajemne prawa i obowiązki odmiennie, niż to zostało przewidziane w Ogólnych warunkach umów sprzedaży, chyba że z ustawy lub z treści Ogólnych warunków umów sprzedaży wynika, że niektóre przepisy są bezwzględnie wiążące dla stron, co dotyczy w szczególności przepisów o maksymalnej wysokości cen urzędowych i cen regulowanych oraz o odpowiedzialności z tytułu

rękojmi za wady fizyczne towaru i z tytułu gwarancji obowiązującej z mocy prawa.

§ 5. 1. W zakresie nie uregulowanym Ogólnymi warunkami umów sprzedaży stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

2. Do umów, których dotyczą ogólne warunki umów ustalone dla towarów poszczególnych branż, w zakresie nie uregulowanym tymi ogólnymi warunkami stosuje się Ogólne warunki umów sprzedaży stanowiące załącznik do uchwały.

3. Do umów związanych z obrotem z zagranicą stosuje się przepisy działu I Ogólnych warunków umów sprzedaży w sprawach nie uregulowanych przepisami działu II tych Ogólnych warunków umów.

§ 6. 1. Ministrowie Gospodarki Materiałowej oraz Handlu Wewnętrznego i Usług, w porozumieniu z ministrami nadzorującymi głównych producentów i Ministrem Handlu Zagranicznego oraz po uzgodnieniu z Prezesem Państwowego Arbitrażu Gospodarczego, ustalają wykaz towarów produkcji krajowej objętych gwarancją producenta i określają w tym wykazie:

- 1) towary, które powinny być wymieniane bez dokonywania napraw,
- 2) maszyny, urządzenia i środki transportu, na które gwarancję ustalono do chwili wykonania pracy określonej w wykazie.

3) liczbę napraw, po których dokonaniu sprzedawca nie może odmówić wymiany towaru, w razie gdy nadal występują w nim wady.

2. Objęcie wykazem, o którym mowa w ust. 1, urządzeń technicznych i niektórych materiałów budowlanych stosowanych w budownictwie mieszkaniowym następuje na wniosek Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

§ 7. 1. Dó umów zawartych przed dniem wejścia w życie uchwały stosuje się przepisy dotychczasowe z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie uchwały stosuje się przepisy uchwały, jeżeli chodzi o skutki prawne zdarzeń, które nastąpiły po dniu wejścia jej w życie.

§ 8. Traci moc uchwała nr 192 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1973 r. w sprawie umów sprzedaży oraz umów dostawy między jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski z 1973 r. Nr 36, poz. 218, z 1974 r. Nr 9, poz. 65, z 1976 r. Nr 29, poz. 128 i z 1982 r. Nr 6, poz. 33).

§ 9. Jeżeli obowiązujące przepisy powołują się na uchylone przepisy dotyczące przedmiotów unormowanych w niniejszej uchwale, stosuje się odpowiednio w tym zakresie przepisy tej uchwały.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1982 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. J. Obodowski

Załącznik do uchwały nr 207 Rady Ministrów z dnia 27 września 1982 r. (poz. 235).

OGÓLNE WARUNKI UMÓW SPRZEDAŻY I UMÓW DOSTAWY MIĘDZY JEDNOSTKAMI GOSPODARKI USPOŁECZNIONEJ

Dział I

Przepisy ogólne.

Rozdział 1

Zawieranie umów.

§ 1. Jednostki gospodarki społecznej zawierają umowy sprzedaży oraz umowy dostawy dobrowolnie, z wyjątkiem ograniczeń wynikających z przepisów ustawowych oraz decyzji uprawnionych organów nakładających na strony obowiązek zawarcia umowy.

§ 2. 1. Przedsiębiorstwo produkujące maszyny, urządzenia lub środki transportowe jest obowiązane na żądanie użytkownika lub jednostki, do której zakresu działania należy wykonywanie remontów i napraw maszyn, urządzeń albo środków transportowych — do zawarcia umowy sprzedaży części zamiennych, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania dostarczonych maszyn, urządzeń i środków transportowych.

2. Obowiązek zawarcia umowy ustaje po upływie takiego okresu od dnia zaprzestania produkcji określonych maszyn, urządzeń lub środków transportowych, jaki odpowiada okresowi ich zużycia, przewidzianemu w założeniach konstrukcyjnych, a w braku takich ustaleń w

założeniach konstrukcyjnych — po upływie okresu amortyzacji maszyny, urządzenia lub środka transportowego.

§ 3. 1. Umowa powinna być zawarta na piśmie bądź w formie aktu podpisanego przez obie strony, bądź w drodze pisemnego potwierdzenia przyjęcia zamówienia lub oferty sprzedawcy, złożonych na piśmie.

2. W wypadkach nagłych lub przyjętych zwyczajowo umowa może być zawarta ustnie, telefonicznie, telegraficznie lub dalekopisem, jeżeli co najmniej jedna ze stron potwierdzi ją na piśmie wysłanym w terminie 3 dni albo jeżeli sprzedawca najpóźniej w tym terminie dostarczy towar.

§ 4. 1. Jeżeli w zamówieniu lub w ofercie sprzedawcy nie oznaczono innego terminu, odpowiedź powinna być udzielona w terminie 30 dni, gdy ma dotyczyć zawarcia umowy długoterminowej oraz umowy sprzedaży towaru przeznaczonego na eksport lub pochodzącego z importu, a w terminie 14 dni — w pozostałych wypadkach.

2. Jeżeli jednostka gospodarki społecznej zobowiązana do zawarcia umowy nie odpowiada na złożoną jej ofertę (zamówienie), jej milczenie uważa się za przyjęcie oferty. W takim wypadku umowę poczytuje się za zawartą z upływem terminu udzielenia odpowiedzi na ofertę określonego w ust. 1, nawet gdyby w ofercie oznaczono termin krótszy.

§ 5. 1. W umowach należy zamieszczać dane niezbędne do należytego określenia przedmiotu i sposobu wykonania świadczenia, a przede wszystkim określić rodzaj oraz gatunek towaru, jego ilość, cenę oraz termin i sposób dostarczenia. W razie potrzeby należy w umowie zastrzec prawo określenia w terminach późniejszych rozmiarów poszczególnych świadczeń częściowych, terminu spełnienia każdego z nich oraz właściwości towaru i miejsca jego wydania.

2. Jeżeli zawarcie umowy ma nastąpić w drodze potwierdzenia przyjęcia zamówienia lub oferty sprzedawcy, dane, o których mowa w ust. 1, powinny być zamieszczone w zamówieniu lub w ofercie sprzedawcy.

§ 6. W umowie wieloletniej należy ustalić w szczególności rodzaj i ilość towarów, jakie mają być dostarczone w poszczególnych latach kalendarzowych, oraz zakres, tryb i terminy, w jakich mogą być wprowadzane do umowy zmiany i uzupełnienia.

§ 7. Jeżeli w umowie nie przewidziano inaczej, towary powinny być dostarczone w równych ilościach w poszczególnych miesiącach okresu objętego umową.

§ 8. 1. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej odmawia zawarcia umowy, jednostka, która złożyła ofertę, może wystąpić do państwowej komisji arbitrażowej o zawarcie umowy i ustalenie jej treści (spór przedumowny), w razie gdy strona zgłaszająca odmowę jest zobowiązana do zawarcia umowy z mocy przepisu ustawowego lub decyzji uprawnionego organu albo z mocy umowy przedwstępnej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy jednostka gospodarki uspołecznionej, zobowiązana do zawarcia umowy, przyjmuje ofertę, czyniąc jednak zastrzeżenie co do jej poszczególnych postanowień.

§ 9. 1. Roszczenie o zawarcie umowy wynikające z przepisu ustawowego lub decyzji uprawnionego organu wygasa, jeżeli jednostka uprawniona nie wystąpi ze sporem przedumownym w ciągu 30 dni od otrzymania odmownej odpowiedzi na ofertę, udzielonej przez jednostkę zobowiązaną do zawarcia umowy.

2. Jeżeli uprawniona jednostka gospodarki uspołecznionej, nie godząc się z zastrzeżeniami jednostki zobowiązanej do zawarcia umowy, zgłoszonymi do poszczególnych postanowień oferty, nie wystąpi w terminie 30 dni ze sporem przedumownym, umowę poczytuje się za zawartą na warunkach określonych w protokole rozbieżności.

3. Umowę uważa się za zawartą, jeżeli jednostka zobowiązana do zawarcia umowy przyjmuje ofertę, akceptując przedmiotowo istotne postanowienia umowy, określające przedmiot umowy, cenę oraz termin wykonania umowy. Strony w toku rokowań mogą podnieść inne składniki umowy do rangi istotnych jej postanowień.

Rozdział 2

Zmiana i rozwiązanie umowy.

§ 10. Strony mogą zmienić lub rozwiązać umowę.

§ 11. Zmiana lub rozwiązanie umowy orzeczeniem państwowej komisji arbitrażowej może nastąpić w wypadku, gdy na jednostce odmawiającej wyrażenia zgody ciąży obowiązek zmiany lub rozwiązania umowy bezpośrednio z mocy przepisu ustawowego, decyzji uprawnionego organu lub z umowy wieloletniej (§ 6).

§ 12. 1. Kupujący może przed terminem dostarczenia towaru odstąpić od umowy co do całości towaru lub jego części, jeżeli towar jest mu zbędny.

2. W wypadku przewidzianym w ust. 1 kupujący nie ma obowiązku zapłaty kar umownych, jednakże jest zobowiązany do naprawienia szkody poniesionej przez sprzedawcę wskutek nakładów poniesionych w celu wytworzenia towaru lub jego części oraz wskutek utraty normalnego zysku. Jeżeli sprzedawca nie jest producentem towaru, przysługuje mu odszkodowanie ustalone na zasadach ogólnych (art. 361 § 2 K.c.)

Rozdział 3

Wykonywanie umów.

§ 13. 1. Sprzedawca, wysyłając towar, ma obowiązek zawiadomić o tym kupującego lub jednostkę przez niego wskazaną w taki sposób, aby zawiadomienie dotarło do adresata przed nadejściem przesyłki. W zawiadomieniu należy powołać się na umowę (zamówienie) lub na dodatkową dyspozycję, podać adres, pod jaki towar wysłano, i datę wysyłki, a w razie gdy przesyłka została wysłana koleją lub drogą wodną — podać numer wagonu lub oznaczenie statku i numer listu przewozowego oraz dane co do ilości i rodzaju wysłanego towaru.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przesyłek pocztowych.

3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, towar wysłany przez sprzedawcę jego środkiem transportowym powinien być dostarczony do miejsca wskazanego w umowie w godzinach pracy odbiorcy, a o dniu, w którym towar będzie dostarczony, sprzedawca powinien zawiadomić kupującego najpóźniej dnia poprzedniego.

§ 14. 1. Jeżeli w umowie zastrzeżono, że przed wysyłką zostanie przeprowadzone przez kupującego lub na jego zlecenie przez inną jednostkę badanie techniczne (jakości) towaru albo że w obecności kupującego powinno nastąpić załadowanie, sprzedawca przed dostarczeniem towaru jest obowiązany zawiadomić kupującego lub jednostkę przez niego wskazaną na 7 dni naprzód — chyba że w umowie przewidziano inny termin — o dniu i godzinie, kiedy zostanie przeprowadzone badanie techniczne albo nastąpi załadowanie.

2. W razie nieprzybycia przedstawiciela kupującego w terminie określonym w ust. 1 lub ustalonym w umowie, badanie techniczne lub załadowanie mogą być przeprowadzone bez udziału kupującego.

3. Koszty związane z przeprowadzeniem badania, o którym mowa w ust. 1, oraz z obecnością przedstawiciela kupującego przy badaniu lub załadowaniu towaru ponosi kupujący. W razie stwierdzenia, że towar nie był przygotowany do wysyłki lub posiadał wady, sprzedawca jest obowiązany pokryć wydatki poniesione przez kupującego do wysokości normalnych kosztów związanych z takimi czynnościami.

4. Przepis ust. 3 stosuje się również w wypadkach, gdy towar podlega kontroli z urzędu.

§ 15. 1. Jeżeli przepisy o przewozie przesyłek przewidują taką możliwość, sprzedawca powinien zażądać w dokumencie przewozowym, aby przewoźnik przeważał przesyłkę przy załadowaniu i przeliczył ilość sztuk.

2. Jeżeli towar jest wysłany w więcej niż w jednej skrzyni, beczce, worku itp. albo jeżeli przesyłka za-

wiera więcej niż jeden rodzaj, gatunek lub asortyment towaru, do przesyłki i dokumentu przewozowego należy załączyć specyfikację. W specyfikacji należy powołać się na umowę (zamówienie) lub dodatkową dyspozycję.

§ 16. 1. Ubezpieczenie towaru w czasie przewozu i pokrycie związanych z tym kosztów ciąży na tej stronie, która ponosi niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia towaru w czasie przewozu.

2. Jeżeli kupujący jest zwolniony od obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia na czas przewozu w formie polisy obrotowej, a niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia ponosi kupujący, sprzedawca jest obowiązany na żądanie kupującego ubezpieczyć przesyłkę na rzecz i koszt kupującego.

§ 17. 1. Dochodzenie odszkodowania od zakładu ubezpieczeń należy do strony, na której rzecz przesyłka została ubezpieczona. Druga strona obowiązana jest wystąpić potrzebne w tym celu dokumenty w ciągu 5 dni od dnia otrzymania żądania.

2. Postępowanie niezbędne dla zabezpieczenia prawa do odszkodowania i dla skutecznego dochodzenia praw przez zakład ubezpieczeń od osób trzecich odpowiedzialnych za szkodę przeprowadza odbiorca przesyłki.

§ 18. Przepisy § 16 i 17 stosuje się odpowiednio w razie zwrotu opakowań.

§ 19. Sprzedawca ponosi odpowiedzialność za szkodę wynikłą w czasie przewozu, jeżeli powstała z jego winy, a w szczególności na skutek wad towaru, niewłaściwego załadowania lub opakowania.

§ 20. 1. Jeżeli przy odbiorze stwierdzono okoliczności wskazujące na to, że w czasie przewozu nastąpił ubytek lub towar został uszkodzony, kupujący jest obowiązany pod rygorem utraty praw względem sprzedawcy zażądać od przewoźnika sporządzenia protokołu zgodnie z przepisami o przewozie przesyłek oraz dokonać wszelkich innych czynności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności przewoźnika i zachowania prawa dochodzenia wynagrodzenia szkody.

2. Dochodzenie praw w stosunku do przewoźnika z tytułu zaginięcia, uszkodzenia lub ubytku towaru należy do strony ponoszącej niebezpieczeństwo przypadkowej utraty. W tym celu stronie tej druga strona powinna oddać do dyspozycji potrzebne dokumenty, a gdy zajdzie tego potrzeba — udzielić pełnomocnictwa do dochodzenia odszkodowania.

3. Sporządzenie protokołu wymienionego w ust. 1 nie zwalnia kupującego od obowiązku zawiadomienia sprzedawcy o wadach w celu zachowania uprawnień z tytułu rękojmi.

§ 21. 1. Jeżeli strony uzgodniły, że towar powinien być wydany ze składu, sprzedawca jest obowiązany przesłać zawiadomienie, którego dnia towar powinien być odebrany.

2. Kupujący jest obowiązany delegować w dniu wskazanym w zawiadomieniu swego przedstawiciela do odbioru towaru.

§ 22. 1. Sprzedawca powinien dostarczyć towar w opakowaniu odpowiadającym Polskiej Normie lub normie branżowej, a jeżeli te normy nie określają opakowania i nie określono go również w umowie — w

opakowaniu odpowiadającym właściwościom towaru i środkowi transportowemu, jaki ma być użyty.

2. Obowiązku dostarczenia towaru w opakowaniu nie ma, jeżeli obowiązek ten nie wynika z Polskiej Normy, z normy branżowej lub z przepisów prawa przewozowego, a według istniejącego zwyczaju towar jest dostarczany bez opakowania albo strony tak ustaliły w umowie.

§ 23. Strony mogą w umowie ustalić, że towar zostanie dostarczony w opakowaniu wypożyczonym.

§ 24. 1. W braku ustaleń, o których mowa w § 23, przyjmuje się, że towar został sprzedany wraz z opakowaniem.

2. Jeżeli w umowie przewidziano opakowanie specjalne, różnicę kosztów między opakowaniem specjalnym a normalnym ponosi kupujący.

§ 25. 1. Jeżeli wartość opakowania sprzedanego nie została wliczona w cenę towaru, kupujący jest obowiązany zapłacić sprzedawcy cenę opakowania. Cenę opakowania należy uwidocznic w osobnej pozycji faktury (opakowanie fakturowane).

2. Jeżeli strony w umowie inaczej nie postanowiły, kupujący, który otrzymał towar w opakowaniu fakturowanym nadającym się do ponownego użytku i nie odprzedaje go w tym samym opakowaniu innej jednostce, powinien odprzedać je sprzedawcy, który jest obowiązany je odkupić.

3. Kupujący jest obowiązany zwrócić sprzedawcy opakowanie wypożyczone lub takie samo po takich samych towarach niezwłocznie po zwolnieniu, jednak nie później niż w terminie określonym w umowie.

§ 26. 1. Opakowanie wypożyczone oraz podlegające odprzedaniu opakowanie fakturowane powinno być odesłane sprzedawcy przez kupującego na własny koszt do miejsca wskazanego w umowie lub fakturze.

2. W razie odesłania opakowania przez kupującego własnym środkiem transportowym, niebezpieczeństwo uszkodzenia lub utraty w drodze ponosi kupujący; w innych wypadkach niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia opakowania w drodze ponosi sprzedawca.

3. Sprzedawca, który dostarczył towar kupującemu w opakowaniu określonym w ust. 1 do punktów sprzedaży detalicznej lub zakładów gastronomicznych, jest obowiązany odebrać opakowanie na własny koszt w miejscu, do którego towar został dostarczony.

§ 27. W braku odmiennych postanowień umowy kupujący, który nie zwrócił w terminie opakowania wypożyczonego ani takiego samego opakowania po takim samym towarze, jest obowiązany zapłacić za każdy rozpoczęty dzień zwłoki karę umowną w wysokości 5% wartości opakowania. Kara za zwłokę nie może łącznie przekroczyć dwukrotnej wartości opakowania w stanie nowym. Oprócz kary za zwłokę sprzedawca może żądać zapłaty wartości nie zwróconego opakowania w wysokości ceny opakowania w stanie nowym.

§ 28. W razie otrzymania przez kupującego towaru w fakturowanym lub wypożyczonym opakowaniu uszkodzonym lub wadliwym oraz w razie otrzymania w takim stanie opakowania zwróconego sprzedawcy, zainteresowana strona — dla zachowania roszczeń z tego tytułu —

powinna wykonać czynności, które są wymagane w celu zachowania uprawnień z tytułu rękojmi za wady.

§ 29. Przepisów o opakowaniach nie stosuje się do butli do gazów technicznych.

§ 30. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, zakupy w punktach sprzedaży detalicznej są dokonywane loco punkt sprzedaży; koszty odbioru w tych wypadkach obciążają kupującego.

§ 31. 1. Jeżeli w chwili zawarcia umowy nie jest możliwe określenie ceny regulowanej lub umownej, strony mogą określić jej maksymalną wysokość w umowie (limit ceny). Jeżeli cena określona przez sprzedawcę nie przekracza limitu ceny więcej niż o 10%, kupujący jest obowiązany zapłacić cenę nie przekraczającą limitu określonego w umowie.

2. Jeżeli cena określona przez sprzedawcę przekracza limit ceny o ponad 10%, sprzedawca powinien niezwłocznie powiadomić o tym kupującego. Jeżeli kupujący nie godzi się na zapłatę ceny określonej, może odstąpić od umowy.

3. Jeżeli kupujący powiadomiony o przekroczeniu limitu ceny o ponad 10% nie odstąpi od umowy, jest obowiązany zapłacić sprzedawcy cenę określoną.

§ 32. Jeżeli cena ustalona została loco sprzedawca, sprzedawca jest obowiązany dokonać na swój koszt załadowania towaru na środek transportu dostarczony przez kupującego, chyba że strony umówiły się inaczej.

§ 33. 1. Sposób i termin zapłaty ceny przez kupującego określają przepisy o rozliczeniach pieniężnych jednostek gospodarki uspołecznionej.

2. Jeżeli odbiorca otrzymał towar później niż na 5 dni roboczych przed terminem zapłaty ustalonym stosownie do ust. 1, zapłata powinna nastąpić w ciągu 5 dni roboczych od dnia otrzymania towaru.

§ 34. Jeżeli towar został wysłany na niebezpieczeństwo kupującego i zaginął, kupujący powinien zapłacić cenę nie później niż w ciągu 5 dni roboczych po otrzymaniu faktury i dokumentów niezbędnych do wystąpienia z reklamacją do przewoźnika.

§ 35. Kupujący, który zgłasza uprawnienia z tytułu rękojmi lub gwarancji, może wstrzymać zapłatę ceny do czasu dokonania przez sprzedawcę napraw lub uzupełnienia towaru albo dostarczenia zamiast towaru wadliwego towaru wolnego od wad. W razie niezgłoszenia takich żądań przed upływem terminu zapłaty, kupujący powinien najpóźniej w ostatnim dniu tego terminu zapłacić cenę obniżoną odpowiednio do zmniejszonej wartości towaru; nie wyłącza to możliwości skorzystania z innego uprawnienia z tytułu rękojmi.

§ 36. Przepisów § 33 ust. 2 oraz § 34 i 35 nie stosuje się, gdy strony w ramach uprawnień wynikających z przepisów o rozliczeniach pieniężnych jednostek gospodarki uspołecznionej umówiły się inaczej.

§ 37. 1. Jeżeli kupujący nie zapłacił ceny za wcześniej wykonane świadczenia albo z innych powodów latwiej uzasadnione wątpliwości, czy zapłaci cenę w terminie, sprzedawca może uzależnić wykonanie umowy od ustanowienia akredytywy.

2. Żądanie ustanowienia akredytywy powinno być ogłoszone w takim terminie, aby kupujący mógł w nor-

malnym toku spraw załatwić odpowiednie czynności bankowe, chyba że zachowanie tego terminu nie jest możliwe wobec spóźnionego powzięcia wiadomości o faktach uzasadniających żądanie zabezpieczenia.

3. Kupujący może zastrzec, że należność z akredytywy nie zostanie wypłacona w całości lub w części w razie przedstawienia opinii urzędowego rzeczoznawcy, stwierdzającej, że towar nie odpowiada warunkom umowy, oraz dowodu, że kupujący zgłosił uprawnienia z tytułu rękojmi.

Rozdział 4

Rękojmia sprzedawcy za wady fizyczne towaru.

§ 38. 1. Towar powinien być dobrej jakości i mieć właściwości normalnie przyjęte w obrocie albo wynikające z przeznaczenia towaru.

2. Towar powinien mieć właściwości określone w Polskich Normach lub w normach branżowych albo w przepisach szczególnych, a w braku tych norm bądź przepisów szczególnych określających zespół cech użytkowych i innych dla danego rodzaju towaru — właściwości określone w postanowieniach umowy albo w powołanych w umowie: warunkach technicznych, normie zakładowej, cenniku, prospekcie, katalogu, instrukcji obsługi, próbcie, wzorcu lub opisie.

3. Strony mogą w umowie zastrzec właściwości towaru przewyższające poziom wymagań określonych w normie lub w przepisach szczególnych (wyższa jakość towaru).

§ 39. 1. Sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego z tytułu rękojmi za wady wówczas, gdy towar nie ma właściwości określonych w § 38 albo został wydany w stanie niezupełnym.

2. Przepisy o odpowiedzialności za wady fizyczne stosuje się także, gdy maszyna lub urządzenie, których montaż sprzedawca zobowiązał się wykonać w miejscu wskazanym przez kupującego, po zmontowaniu nie osiąga wymaganych parametrów, nawet jeżeli montaż został przeprowadzony za zgodą sprzedawcy wyrażoną na piśmie przez inną osobę na zlecenie kupującego; w takim wypadku kupujący jest obowiązany dokonać wszelkich czynności niezbędnych do umożliwienia sprzedawcy dochodzenia praw służących kupującemu z tytułu wadliwego przeprowadzenia robót przez osobę, która wykonała roboty montażowe.

§ 40. Jeżeli producent towaru, którego właściwości ulegają pogorszeniu z upływem czasu, oznaczył na towarze lub na jednostkowym opakowaniu towaru określenie, w jakim zapewnia on zachowanie właściwości normalnie dla takiego towaru przyjętych, a w odniesieniu do środków spożywczych i używek datę, do której towar zachowuje przydatność do spożycia, kupującemu nie przysługują uprawnienia z tytułu rękojmi za wady stwierdzone po tym okresie.

§ 41. 1. Sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący, wiedząc o wadzie w chwili zawarcia umowy, zgodził się zakupić towar jako niepełnowartościowy, po cenie odpowiednio obniżonej.

2. Sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi także wówczas, gdy kupujący, mimo że w umowie nie zastrzeżono, iż przedmiotem sprzedaży jest towar niepełnowartościowy, wiedząc o wadzie w chwili

wydania towaru, zgodził się zakupić towar jako niepełnowartościowy, po cenie odpowiednio obniżonej.

3. W wypadkach określonych w ust. 1 i 2 sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi tylko za te wady, o których kupujący wiedział godząc się zakupić towar jako niepełnowartościowy.

§ 42. Przepisy o wydaniu towaru w stanie niezpełnym stosuje się również wtedy, gdy z naruszeniem obowiązujących przepisów lub umowy towar nie został należycie oznakowany oraz gdy z naruszeniem obowiązujących przepisów lub umowy nie zostały do tego towaru dołączone karty gwarancyjne, świadectwa jakości (atesty), instrukcje obsługi i konserwacji lub inne dokumenty potrzebne kupującemu do korzystania z towaru lub przy jego odprzedaży; nie dotyczy to jednak terminów, w których dokonane ma być zawiadomienie o stwierdzeniu wady.

§ 43. 1. Jeżeli istnieją wątpliwości co do tego, jaki czas jest przyjęty w obrocie do zbadania towaru danego rodzaju, towar powinien być zbadany najpóźniej w ciągu 14 dni od jego otrzymania.

2. Jeżeli do towaru zostało załączone świadectwo jakości stwierdzające fakt przeprowadzenia prób i badań oraz podające ich wynik albo jeżeli towar został zaopatrzonej w znak jakości przyznany producentowi przez właściwy organ, kupujący jest zwolniony od obowiązku zbadania towaru — w zakresie właściwości stwierdzonych świadectwem lub znakiem jakości — w czasie i w sposób przyjęty przy towarach tego rodzaju.

3. W razie dostarczenia towaru w nienaruszonym opakowaniu fabrycznym termin zbadania towaru rozpoczyna bieg dopiero po otwarciu opakowania.

4. Kupujący obowiązany jest powiadomić sprzedawcę o dostrzeżonych wadach niezwłocznie po zakończeniu czynności zbadania towaru.

§ 44. 1. Sprzedawca zawiadomiony o dostrzeżonej wadzie powinien niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, oświadczyć, czy reklamację uznaje, czy też ją odrzuca w całości lub w części. Nieudzielenie odpowiedzi na reklamację w ciągu 14 dni od dnia jej otrzymania uważa się za uznanie reklamacji.

2. Uznanie reklamacji kupującego stwarza domniemanie istnienia w chwili wydania towaru wady wskazanej w reklamacji lub powstania jej po wydaniu towaru, lecz z przyczyn tkwiących w nim w chwili wydania. Sprzedawca, który wycofał uznanie reklamacji, może zwolnić się od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli wykaże, że wady powstały po wydaniu towaru z innych przyczyn niż tkwiące w sprzedanym towarze.

§ 45. 1. W razie odrzucenia przez sprzedawcę reklamacji w całości lub w części, kupujący może żądać przeprowadzenia ekspertyzy przez właściwy organ.

2. W wypadkach nagłych (np. gdy chodzi o towar szybko psujący się) ekspertyza może być przeprowadzona jeszcze przed zawiadomieniem sprzedawcy o wadzie.

3. Jeżeli reklamacja kupującego okaże się uzasadnioną, koszty związane z przeprowadzeniem ekspertyzy ponosi sprzedawca.

§ 46. 1. Jeżeli sprzedawca wskazał kupującemu osobę i adres producenta i zażądał, aby zawiadomienie o wadach zostało mu doręczone, kupujący jest obowiązany

wysłać jednocześnie sprzedawcy i producentowi zawiadomienie o wadach i protokół lub inne dowody stwierdzające, że towar miał wady.

2. Zawiadomienie o wadach, doręczone producentowi zgodnie z ust. 1, ma względem niego takie same skutki prawne jak zawiadomienie doręczone przez sprzedawcę.

3. Kupujący, który nie zawiadomił producenta o wadach, chociaż był do tego zobowiązany, traci prawa z tytułu rękojmi względem sprzedawcy w takim zakresie, w jakim sprzedawca został wskutek tego pozbawiony możliwości dochodzenia praw od producenta.

4. Kupujący może według wyboru dochodzić praw z tytułu rękojmi za wady od sprzedawcy albo wykonywać prawa z tytułu rękojmi służące sprzedawcy względem producenta.

5. Jeżeli sprzedawca sprzedał towar nabyty od jednostki, która nie była jego producentem, kupujący może wykonywać prawa jednostki, która nabyła towar od producenta.

6. Producentowi służą w wypadkach określonych w ust. 4 i 5 przeciwko kupującemu zarzuty, jakie mógłby przeciwstawić jednostce, której towar sprzedał.

§ 47. 1. Kupujący, który otrzymał towar wadliwy, może — niezależnie od okoliczności, czy przedmiotem sprzedaży jest towar oznaczony co do tożsamości, czy co do gatunku — żądać według swego wyboru:

- 1) obniżenia ceny,
- 2) wymiany towaru wadliwego na wolny od wad,
- 3) usunięcia wad.

2. Kupujący wyznacza sprzedawcy odpowiedni termin do wymiany towaru wadliwego na wolny od wad albo do usunięcia wad. Jeżeli żądanie usunięcia wad towaru przeznaczonego na zaopatrzenie ludności jest następstwem reklamacji złożonej kupującemu przez użytkownika, w razie niewyznaczenia innego terminu, sprzedawca jest obowiązany usunąć wady w ciągu 7 dni od dnia otrzymania towaru do naprawy. W wypadku wad artykułów żywnościowych codziennego użytku sprzedawca jest obowiązany do niezwłocznej wymiany tych artykułów na wolne od wad.

3. W razie zwłoki sprzedawcy w wykonaniu obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, kupujący, zachowując roszczenie o naprawienie szkody, może — nie żądając upoważnienia do wykonania czynności na koszt sprzedawcy (art. 480 § 1 K.c.) — usunąć wadę na koszt sprzedawcy lub dokonać na jego koszt zakupu towaru wolnego od wad.

4. Wyznaczenie terminu do wymiany towaru na wolny od wad lub do usunięcia wad nie jest potrzebne w wypadkach nagłych (np. gdy chodzi o towar szybko psujący się). Wyznaczenie terminu do usunięcia wad nie jest również potrzebne, jeżeli strony się umówiły, że kupujący sam usunie wady na koszt sprzedawcy.

5. Przepisy ust. 3 i 4 o zakupie towaru na koszt sprzedawcy stosuje się odpowiednio w razie zwłoki w dostarczeniu towaru.

6. Kupujący może odstąpić od umowy z powodu wad towaru, jeżeli bezskutecznie upłynął termin wyznaczony sprzedawcy do wymiany towaru wadliwego na wolny od wad lub do usunięcia wad towaru.

§ 48. Strony mogą w umowie ograniczyć odpowiedzialność z tytułu rękojmi, jeżeli towar wytworzony ma być według specjalnej dokumentacji i wprowadzony do

obrotu po raz pierwszy w celu sprawdzenia jego trwałości i użyteczności (prototyp) albo umowa zobowiązuje do dostarczenia zespołu, w którego skład wchodzi prototypy.

§ 49. 1. Termin wygaśnięcia uprawnień z tytułu braków ilościowych dla towarów sprzedawanych w oryginalnych zbiorczych opakowaniach fabrycznych wynosi 12 miesięcy, licząc od daty dostarczenia towaru.

2. Przez oryginalne zbiorcze opakowanie fabryczne rozumie się nie uszkodzone wszelkiego rodzaju zbiorcze opakowania zamknięte (kartony, skrzynki, pojemniki itp.), zabezpieczone przez producenta w sposób uniemożliwiający powstanie braków ilościowych bez naruszenia opakowania, np. zabanderolowanego, zaplombowanego, zalakowanego. Przez opakowanie takie rozumie się również sztuki tkanin (dzianin, przędzin), posiadające oryginalne zakończenie z oznaczeniami producenta.

3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie sprzedaży towaru w zbiorczym opakowaniu zamkniętym i zabezpieczonym w sposób określony w ust. 2 przez sprzedawcę nie będącego producentem towaru.

Rozdział 5

Gwarancja.

§ 50. 1. Gwarancja co do jakości towaru powstaje z mocy prawa albo wynika z umowy stron.

2. Producent jest obowiązany udzielić gwarancji na towary produkcji krajowej, sprzedawane jako pełnowartościowe i określone w wykazie, o którym mowa w § 6 uchwały.

3. Producent może udzielić gwarancji na towary nie wymienione w ust. 2.

4. Producent ma obowiązek dołączyć do towaru, na który udziela gwarancji, dokumenty (karty) gwarancyjne. W dokumentach gwarancyjnych należy zamieszczać w szczególności:

- 1) nazwę i adres zakładu produkcyjnego oraz nazwę i adres zakładu, do którego zgłaszać należy prawa z tytułu gwarancji, a w razie potrzeby dostarczyć towar w wypadku stwierdzenia wady,
- 2) zakres gwarancji i termin wykonania obowiązków wynikających z gwarancji,
- 3) objęty gwarancją czas używania towaru,
- 4) datę dostarczenia towaru jednostce, która nabyła go bezpośrednio od producenta,
- 5) oznaczenie towaru (nazwa, numer itd.),
- 6) rubrykę, w której przy odprzedaży należy wpisywać datę wydania towaru i datę, w której wady usunięto lub towar wymieniono.

5. Postanowienia dokumentów gwarancyjnych wydanych na towary objęte gwarancją z mocy prawa, ustalające ograniczenia odpowiedzialności z gwarancji, są nieważne, a zamiast nich stosuje się zasady odpowiedzialności z tytułu gwarancji określone w przepisach.

6. W wypadkach, o których mowa w ust. 3, prawa i obowiązki wynikające z gwarancji (postanowienia dokumentu gwarancyjnego) ustalają strony w umowie. W braku odmiennych ustaleń stron do gwarancji wynikającej z umowy mają zastosowanie zasady odpowiedzialności określone w obowiązujących przepisach.

§ 51. 1. Gwarancja polega na zapewnieniu, że towar jest dobrej jakości i że w razie stwierdzenia w ciągu terminu gwarancji wady towaru zostanie ona bezpłatnie usunięta lub nastąpi wymiana towaru na wolny od wad.

2. Sprzedawca nie może odmówić wymiany towaru wadliwego na towar wolny od wad, w szczególności gdy towar ten był już naprawiany lub gdy wada jest tego rodzaju, że naprawa nie rokuje doprowadzenia towaru do jakości, jaką powinien mieć zgodnie z umową. Towary, które powinny być wymienione bez dokonywania napraw, oraz liczbę napraw, po których dokonaniu sprzedawca nie może odmówić wymiany towaru, w razie gdy nadal występują w nim wady, określa wykaz, o którym mowa w § 6 uchwały.

3. Sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu gwarancji za wady towaru stwierdzone w ciągu terminu gwarancji, jeżeli wykaże, że powstały z innych przyczyn niż tkwiące w sprzedanym towarze.

4. Niezbadanie towaru objętego gwarancją i niezawiadomienie niezwłocznie sprzedawcy o wadzie dostrzeżonej w ciągu terminu gwarancji nie powoduje utraty uprawnień z tytułu gwarancji i z tytułu rękojmi za tę wadę.

§ 52. 1. Kupujący jest uprawniony z tytułu gwarancji, jeżeli w jego posiadaniu znajduje się towar objęty gwarancją. W razie odprzedaży towaru objętego gwarancją uprawnienia z tytułu gwarancji zostają przeniesione na nabywcę (posiadacza towaru objętego gwarancją).

2. Jeżeli w innych przepisach lub w gwarancji nie ustalono dłuższego terminu, termin gwarancji kończy się, z zastrzeżeniem § 55, z upływem 12 miesięcy od dnia oddania towaru do użytku lub od dnia wydania go osobie nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej. Termin gwarancji nie może jednak, z zastrzeżeniem § 55, przekroczyć 24 miesięcy od dnia wydania towaru jednostce, która go nabyła od producenta. Producent ponosi odpowiedzialność z tytułu gwarancji także za wady stwierdzone w okresie między wydaniem towaru kupującemu a oddaniem go do użytku lub wydaniem osobie nie będącej jednostką gospodarki nie uspołecznionej.

3. W razie wątpliwości przyjmuje się, że towar został oddany do użytku w dniu dostarczenia towaru jednostce gospodarki uspołecznionej, która nabyła towar w celu bezpośredniego z niego korzystania.

4. Jeżeli ustalony w gwarancji termin wyznaczający objęty gwarancją okres używania towaru jest dłuższy niż 12 miesięcy, termin 24 miesięcy od dnia wydania towaru jednostce, która nabyła towar od producenta, przedłuża się o taki sam okres, o jaki został przedłużony termin 12 miesięcy.

5. W odniesieniu do urządzeń technicznych i materiałów budowlanych objętych wykazem, o którym mowa w § 6 uchwały, termin gwarancji nie może skończyć się wcześniej niż w dniu, w którym upływa okres rękojmi za wady fizyczne budynku mieszkalnego, w którym urządzenia te i materiały zostały wbudowane.

§ 53. 1. Jeżeli przy odprzedaży towaru jako pełnowartościowego termin gwarancji producenta kończyłby się przed upływem ustalonego terminu, o którym mowa w § 52, liczonego od dnia oddania towaru do użytku lub wydania go osobie nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej, odprzedażca jest obowiązany udzielić

gwarancji we własnym imieniu i załączyć do towaru kartę gwarancyjną z terminem gwarancji nie krótszym niż termin gwarancji producenta, licząc od dnia oddania towaru do użytku lub wydania osobie nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej.

2. W braku odmiennej umowy stron termin gwarancji odprzedawcy, liczony od dnia oddania towaru do użytku, nie może jednak przekroczyć 18 miesięcy od dnia wydania towaru kupującemu, który nabył towar w jednostce handlu hurtowego, i 15 miesięcy od dnia wydania towaru kupującemu, który nabył towar w jednostce handlu detalicznego.

3. Strony mogą ustalić w umowie, że termin gwarancji ulega skróceniu w zależności od czasu użytkowania w ciągu doby albo zamiast terminu gwarancji wprowadzić odpowiedzialność z tytułu gwarancji do chwili wykonania określonej pracy (droga przebyta przez samochód, ilość obrotów maszyny itp.).

§ 54. Jeżeli w umowie (karcie gwarancyjnej) nie ustalono krótszego terminu do usunięcia wad towaru stwierdzonych w ciągu terminu gwarancji lub do wymiany towaru na wolny od takich wad, jednostka, która udzieliła gwarancji, jest obowiązana wykonać te czynności nie później niż w ciągu 30 dni, a gdy chodzi o towar przeznaczony na zaopatrzenie ludności — nie później niż w ciągu 7 dni od dnia otrzymania zamówienia kupującego.

§ 55. 1. Jeżeli w wykonaniu obowiązków wynikających z gwarancji została usunięta wada towaru, uniemożliwiająca kupującemu korzystanie z towaru, świadczenie zaś to (usunięcie wady) nie stanowiło naprawy istotnej, termin gwarancji nie biegnie na nowo, a jedynie ulega przedłużeniu o czas upływający między dniem zawiadomienia o wadzie a dniem, w którym kupujący mógł najwcześniej rozpocząć ponowne używanie towaru po naprawie.

2. Gdy jednak kupujący nie udostępni towaru do naprawy niezwłocznie po stwierdzeniu wady, termin gwarancji ulega przedłużeniu o czas upływający między dniem, w którym zobowiązany z tytułu gwarancji udostępnił towar do naprawy, a dniem, w którym kupujący mógł najwcześniej rozpocząć ponowne używanie towaru po naprawie.

3. Przedłużenie terminu gwarancji z przyczyn określonych w ust. 1 nie może wykraczać poza dzień, w którym wygasa, wskutek upływu przedawnienia, roszczenie kupującego z tytułu gwarancji.

§ 56. 1. Sprzedawca udzielający gwarancji może obowiązki wynikające z gwarancji przekazać za zapłatą umówionego wynagrodzenia (ryczałtu gwarancyjnego) kupującemu, który nabywa towar w celu odprzedazy, albo zlecić ich wykonanie innej jednostce, do której statutowej działalności należy dokonywanie napraw określonych towarów. Fakt przekazania lub zlecenia wykonywania określonej jednostce obowiązków wynikających z gwarancji powinien być stwierdzony w dokumencie gwarancyjnym.

2. W wypadkach przewidzianych w ust. 1 żądanie wykonania obowiązków wynikających z gwarancji należy skierować do tej jednostki, która ma je wykonywać stosownie do treści dokumentu gwarancyjnego.

§ 57. W umowie pomiędzy udzielającym gwarancji sprzedawcą a kupującym, który nabywa towar w celu

bezpośredniego z niego korzystania, strony mogą ustalić, że wady stwierdzone w ciągu terminu określonego w gwarancji będą usuwane przez kupującego na koszt sprzedawcy. Wynagrodzenie kupującego za usuwanie wad towaru może być ustalone w umowie w postaci ryczałtu (ryczałt gwarancyjny).

§ 58. Jeżeli umowa dotyczy dostarczenia prototypu albo zespołu, w którego skład wchodzi prototypy, do gwarancji stosuje się odpowiednio przepis § 48.

§ 59. W razie zagubienia lub zniszczenia dokumentu gwarancyjnego, kupujący nie traci uprawnień z tytułu gwarancji. W takim wypadku kupujący może żądać wykonania obowiązków wynikających z gwarancji, jeżeli wykaze, za pomocą innego dowodu, istnienie zobowiązania z tytułu gwarancji.

Rozdział 6

Odpowiedzialność odszkodowawcza za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy.

§ 60. Strony mogą w umowie ustanowić odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania na zasadach ogólnych przewidzianych w Kodeksie cywilnym lub przez zapłatę kary umownej w wypadkach i w wysokości określonych w umowie albo na zasadach przewidzianych w niniejszym rozdziale.

§ 61. Jeżeli strony zastrzegą w umowie stosowanie kar umownych, to w braku odmiennych ustaleń stron co do zdarzeń powodujących obowiązek zapłaty kary umownej, co do stawek kar umownych lub podstawy ich liczenia:

- 1) sprzedawca zapłaci kupującemu karę umowną w wysokości:
  - a) 15% wartości towaru, gdy kupujący odstąpił od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada sprzedawca,
  - b) 10% wartości towaru dostarczonego z wadami, a jeżeli sprzedawca następnie dostarczył towar wolny od wad zamiast towaru wadliwego albo usunął wady — 5%,
  - c) 5% wartości przyjętych przez kupującego towarów dostarczonych w innych asortymentach lub gatunkach niż określone w umowie,
  - d) 1% wartości dostarczonego towaru, gdy towar nie został należycie oznaczony lub dostarczono go bez przewidzianych w umowie lub przepisach dokumentów, o których mowa w § 42,
  - e) 0,2% wartości towaru dostarczonego z wadami za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad zamiast towaru wadliwego albo zwłoki w usunięciu wad, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 20 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości towaru,
  - f) 0,2% wartości towaru nie dostarczonego w terminie za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 20 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości tego towaru,
  - g) 1% wartości towaru, który miał być dostarczony w opakowaniu zastrzeżonym wyłącznie dla zabezpieczenia towaru przed uszkodzeniem w transporcie (opakowanie transportowe), a został dostarczo-

ny bez takiego opakowania lub w opakowaniu, które towaru należy nie zabezpieczało; za dostarczenie towaru bez opakowania zastrzeżonego w innych celach (opakowanie jednostkowe) lub za wady takiego opakowania należą się kary jak za wady towaru.

- 2) kupujący zapłaci sprzedawcy karę umowną w wysokości:
  - a) 15% wartości towaru w razie odstąpienia przez sprzedawcę od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada kupujący,
  - b) 2,0% wartości towaru za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w razie nieodebrania towaru w terminie, jeżeli zwłoka trwała nie dłużej niż 20 dni, i 0,4% za każdy dzień następny, nie więcej jednak niż 10% wartości towaru,
- 3) kary umowne oblicza się od ceny, którą kupujący jest obowiązany zapłacić w razie należytego wykonania umowy,
- 4) gdy obowiązujące dla danego towaru normy lub umowa określają próbki reprezentatywne stanowiące podstawę oceny całej partii towaru (ocena metodą reprezentatywną), w razie przekroczenia w próbce dopuszczalnej skali wadliwości karę umowną oblicza się od całej partii towaru, z której pobrano próbkę; jeżeli w partii towaru możliwe jest oddzielenie towaru wadliwego od wolnego od wad, w razie stwierdzenia przy odbiorze metodą reprezentatywną wadliwości nie przekraczającej dopuszczalnej skali lub stwierdzenia wad dopiero po tym odbiorze, karę oblicza się od wartości towaru posiadającego wady; za jedną partię towaru uważa się całą ilość określonego rodzaju towaru nadesłanego za tym samym dokumentem przewozowym lub odebranego ze składu za jednym dowodem odbioru,
- 5) gdy sprzedawca zobowiązał się dostarczyć w jednym terminie zespół maszyn i urządzeń lub zespół części przeznaczonych na inwestycje lub remonty, kary za zwłokę oblicza się od wartości całego zespołu do chwili wydania ostatniej części, bez której zespół ten nie może być eksploatowany,
- 6) jeżeli kupujący, który w celu odprzedaży nabywa towar objęty gwarancją, przejmuje obowiązki wynikające z tej gwarancji, to sprzedawca nie ma obowiązku zapłaty kary umownej za wady towaru ujawnione w terminie gwarancji przez użytkownika.

§ 62. Wierzyciel może zaniechać dochodzenia w całości lub w części należnej mu kary umownej.

§ 63. 1. Roszczenie kupującego o zapłatę kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy z powodu zwłoki sprzedawcy w dostarczeniu towaru staje się wymagalne:

- 1) gdy kupujący wyznaczył sprzedawcy w ciągu 14 dni od upływu terminu dostarczenia towaru termin dodatkowy z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego jego upływu będzie uprawniony do odstąpienia od umowy — w następnym dniu po dniu upływu terminu dodatkowego,
- 2) gdy kupujący odstąpił od umowy bez wyznaczenia sprzedawcy terminu dodatkowego lub gdy kupujący wyznaczył termin dodatkowy, mimo że było to w danym wypadku zbędne (art. 492 K.c.), albo wyznaczył ten termin po 14 dniach od upływu terminu dostarczenia towaru — w następnym dniu po dniu upływu terminu, w którym towar zgodnie z umową miał być dostarczony.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do wymagalności roszczenia sprzedawcy o zapłatę kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy z powodu zwłoki kupującego w odebraniu towaru lub w wykonaniu innego obowiązku, od którego było uzależnione wykonanie umowy przez sprzedawcę.

§ 64. 1. Roszczenie kupującego o zapłatę kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy z powodu wad towaru staje się wymagalne:

- 1) w następnym dniu po upływie terminu wyznaczonego sprzedawcy do usunięcia wad lub do wymiany towaru na wolny od wad, jeżeli kupujący termin taki wyznaczył w ciągu 14 dni:
  - a) od dnia otrzymania towaru albo
  - b) od dnia ujawnienia wady, nie później jednak niż od ostatniego dnia terminu zbadania towaru (odbioru jakościowego), gdy przepisy lub umowa przewidują termin do zbadania towaru, albo
  - c) od dnia ujawnienia wady, gdy wada była tego rodzaju, że mimo dolożenia należytej staranności nie mogła być ujawniona w terminie przewidzianym do zbadania towaru, lub gdy kupujący zwolniony był od obowiązku zbadania towaru,
- 2) w razie odstąpienia przez kupującego od umowy bez wyznaczenia sprzedawcy terminu do usunięcia wad lub do wymiany towaru na wolny od wad albo wyznaczenia tego terminu z naruszeniem pkt 1 — w dniu otrzymania towaru, a jeżeli przepisy lub umowa przewidują termin do zbadania towaru — w dniu ujawnienia wady, nie później jednak niż w ostatnim dniu terminu, w którym towar powinien być zbadany, a gdy wady były tego rodzaju, że pomimo dolożenia należytej staranności nie mogły być ujawnione w tym terminie, lub gdy kupujący zwolniony był od obowiązku zbadania towaru — w dniu, w którym wady zostały faktycznie ujawnione.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do wymagalności roszczenia kupującego o zapłatę kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy, wywołanego nie-należytyr oznaczeniem towaru lub dostarczeniem go bez przewidzianych w umowie lub przepisach dokumentów, o których mowa w § 42.

§ 65. Roszczenie o zapłatę kary umownej za dostarczenie towaru z wadami, nienależyte oznaczonego; bez przewidzianych w umowie lub w przepisach dokumentów, o których mowa w § 42, albo w wadliwym opakowaniu transportowym staje się wymagalne w dniu określonym według zasad ustalonych w § 64 ust. 1 pkt 2.

§ 66. Jeżeli ujawnienie wad towaru przeznaczonego na eksport mogło nastąpić dopiero za granicą, za dzień ujawnienia wady w rozumieniu § 64 uważa się dzień, w którym kupujący powziął wiadomość o ujawnieniu wady za granicą.

§ 67. Roszczenie kupującego o zapłatę kary umownej za dostarczenie towaru bez opakowania transportowego staje się wymagalne w dniu otrzymania towaru.

§ 68. Roszczenia o zapłatę kar umownych z tytułu zwłoki, ustalonych za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, stają się wymagalne:

- 1) za pierwszy rozpoczęty dzień zwłoki — w tym dniu,
- 2) za każdy następny rozpoczęty dzień zwłoki — odpowiednio w każdym z tych dni.

§ 69. Jeżeli umowa dotyczy towaru odprzedawanego przez kupującego za granicę lub zakupionego przez sprzedawcę za granicą, kwoty należne tytułem odszkodowania na zasadach ogólnych przerachowuje się w takim stosunku, w jakim cena ustalona za towar w kontrakcie pozostaje do ceny ustalonej w umowie.

§ 70. Sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego za szkodę spowodowaną niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy także wówczas, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy nastąpiło na skutek decyzji organu uprawnionego z tytułu nadzoru nad sprzedawcą.

§ 71. Sprzedawca nie może zwolnić się od odpowiedzialności względem kupującego z tego powodu, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy przez sprzedawcę było następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania wobec sprzedawcy przez inne jednostki, chyba że wykaże, iż jednostki te nie ponoszą odpowiedzialności względem sprzedawcy.

§ 72. Przepisy § 70 i 71 stosuje się odpowiednio w razie niewykonania zobowiązań przez kupującego.

§ 73. Jeżeli w wyniku dobrowolnego porozumienia stron dochodzi do zmiany lub rozwiązania umowy, w braku odmiennego zastrzeżenia w treści tego porozumienia żadnej ze stron nie przysługują roszczenia o naprawienie poniesionej szkody.

Dział II

Przepisy szczególne.

Rozdział 1

Umowy sprzedaży i umowy dostawy towarów przeznaczonych na eksport.

§ 74. Umowa z kupującym odprzedającym towar za granicę może być zawarta także przez potwierdzenie przez sprzedawcę postanowień kontraktu. Jeżeli pełnomocnik sprzedawcy podpisując kontrakt nie zastrzegł inaczej, postanowienia kontraktu dotyczące przedmiotu umowy, sposobu dostarczenia, terminu i miejsca dostarczenia towaru oraz gwarancji obowiązują również w stosunkach między sprzedawcą a kupującym.

§ 75. Jeżeli zgodnie z umową sprzedawca wysłał towar bezpośrednio kontrahentowi, a przy odbiorze stwierdzono okoliczności wskazujące na to, że w czasie przewozu nastąpił ubytek lub towar został uszkodzony, kupujący ponosi odpowiedzialność za niedokonanie przez kontrahenta wszelkich czynności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności przewoźnika i zachowania prawa dochodzenia wynagrodzenia szkody.

§ 76. Sprzedawca na podstawie pełnomocnictwa, udzielonego przez kupującego, przed nadaniem towaru do przewozu jest obowiązany zgłosić towar do odprawy celnej i uczestniczyć w postępowaniu celnym.

§ 77. Jeżeli jest to potrzebne w celu uwzględnienia żądań kontrahenta, właściwości, jakim ma odpowiadać opakowanie towaru, można określić w umowie inaczej, niż je określono w Polskiej Normie lub normie branżowej.

§ 78. Jeżeli towar wysłany został przez sprzedawcę bezpośrednio kontrahentowi, kupujący jest obowiązany

zapłacić cenę nie później niż w ciągu 5 dni roboczych po otrzymaniu faktury i dowodu, że przesyłka została wydana przewoźnikowi.

§ 79. Jeżeli towar został wysłany na niebezpieczeństwo kupującego do miejsca położonego w kraju, a przesyłka zaginęła w drodze, kupujący jest obowiązany zapłacić cenę nie później niż w ciągu 5 dni roboczych po otrzymaniu faktury i dokumentów niezbędnych do wystąpienia z reklamacją do przewoźnika.

§ 80. Jeżeli jest to potrzebne w celu uwzględnienia żądań kontrahenta, przedmiotem sprzedaży może być towar o innych właściwościach niż określone w Polskiej Normie lub normie branżowej.

§ 81. Strony mogą w umowie ustalić, że sprzedawca będzie ponosił odpowiedzialność z tytułu rękojmi oraz z tytułu braków ilościowych w granicach odpowiedzialności, jaką stosownie do treści kontraktu, umowy międzynarodowej lub prawa właściwego dla kontraktu ponosi wobec kontrahenta kupujący lub inna jednostka, która odprzedaje ten towar za granicę.

§ 82. Kupujący, który zawiadomił sprzedawcę o wadzie przed upływem roku, licząc od dnia wydania towaru, może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi nawet po upływie roku, jeżeli nie upłynęły 3 miesiące od zawiadomienia o wadzie.

§ 83. Jeżeli towar został wysłany przez sprzedawcę bezpośrednio za granicę, termin do zawiadomienia o wadach rozpoczyna bieg dopiero po powzięciu przez kupującego wiadomości o ujawnieniu wady za granicą.

§ 84. Kupujący, który zawiadomił sprzedawcę o braku ilościowym przed upływem 6 miesięcy, a gdy towar sprzedano w oryginalnych zbiorczych opakowaniach fabrycznych — przed upływem 12 miesięcy, licząc od dnia dostarczenia towaru, może wykonywać uprawnienia z tego tytułu nawet po upływie tych terminów, jeżeli nie upłynęły jeszcze 3 miesiące od zawiadomienia o brakach ilościowych.

§ 85. Sprzedawca ma obowiązek dołączyć do towaru dokumenty (karty) gwarancyjne w języku powszechnie stosowanym w obrocie międzynarodowym, wskazanym przez kupującego, chyba że w umowie został zwolniony od obowiązku dołączenia tych dokumentów.

§ 86. W razie ujawnienia w ciągu terminu określonego w gwarancji wady towaru, do kupującego należy wybór, czy sprzedawca wadę tę ma bezpłatnie usunąć, czy też wymienić towar na wolny od wad.

§ 87. Jeżeli w umowie inaczej nie postanowiono, terminy gwarancji wynoszą 12 miesięcy od otrzymania towaru przez kontrahenta, nie więcej jednak niż 24 miesiące od dostarczenia towaru kupującemu.

§ 88. Gwarancja nie ogranicza kupującego w wykonywaniu uprawnień z tytułu rękojmi, o ile kontrahent na podstawie prawa właściwego dla kontraktu wykonuje takie uprawnienia w stosunku do kupującego.

Rozdział 2

Umowy sprzedaży towarów pochodzących z importu.

§ 89. Umowa ze sprzedawcą odprzedającym towar nabyty przez niego za granicą może być zawarta także przez potwierdzenie przez kupującego postanowień kon-

traktu. Jeżeli pełnomocnik kupującego podpisując kontrakt nie zastrzegł inaczej, postanowienia kontraktu dotyczące przedmiotu umowy, sposobu dostarczenia, terminu i miejsca dostarczenia towaru oraz gwarancji obowiązują również w stosunkach między sprzedawcą a kupującym.

§ 90. Jeżeli towar został wysłany przez kontrahenta bezpośrednio kupującemu, sprzedawca ponosi odpowiedzialność za to, że kontrahent nie zażądał w dokumencie przewozowym — mimo iż przepisy o przewozie przesyłek przewidywały taką możliwość — aby przewoźnik przewazył przesyłkę przy załadunku i przeliczył ilość sztuk, a jeżeli przesyłka mieściła się więcej niż w jednej skrzyni, beczce, worku itp. albo zawierała więcej niż jeden rodzaj, gatunek lub asortyment towaru — nie załączył specyfikacji do przesyłki i listu przewozowego.

§ 91. Jeżeli towar w celu dostarczenia go pod adresem wskazanym przez kupującego został wydany przewoźnikowi za granicą lub nadany w urzędzie pocztowym za granicą, niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia towaru przechodzi na kupującego:

- 1) w transporcie lądowym — z chwilą przekroczenia granicy polskiej,
- 2) w transporcie morskim — z chwilą złożenia towaru w portowym magazynie kupującego, w magazynie obcym na zlecenie kupującego lub wydania towaru przewoźnikowi krajowemu,
- 3) w transporcie rzeczonym lub lotniczym — z chwilą wydania towaru kupującemu w porcie przeznaczenia,
- 4) w przesyłkach pocztowych — z chwilą doręczenia kupującemu przesyłki przez urząd pocztowy.

§ 92. 1. Ubezpieczenie towaru do chwili wydania towaru przez przewoźnika kupującemu ciąży na sprzedawcy, który nabył towar za granicą. Ubezpieczenia należy dokonać stosownie do zasad ustalonych w przepisach o ubezpieczeniach majątkowych, a w braku takich przepisów — stosownie do umowy stron.

2. Dochodzenie odszkodowania od zakładu ubezpieczeń ciąży na sprzedawcy. Druga strona jest obowiązana wysłać potrzebne w tym celu dokumenty niezwłocznie po powzięciu wiadomości o szkodzie, a najpóźniej w ciągu 5 dni od otrzymania żądania.

3. Postępowania niezbędne dla zabezpieczenia prawa do odszkodowania i dla skutecznego dochodzenia praw przez zakład ubezpieczeń od osób trzecich odpowiedzialnych za szkodę przeprowadza odbiorca przesyłki.

§ 93. Jeżeli towar został wysłany przez kontrahenta bezpośrednio kupującemu, kupujący na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez sprzedawcę jest obowiązany zgłosić towar do odprawy celnej i uczestniczyć w postępowaniu celnym.

§ 94. Sprzedawca powinien dostarczyć towar w opakowaniu odpowiadającym wymaganiom ustalonym w umowie, a jeżeli umowa nie określa opakowania — w opakowaniu odpowiadającym właściwościom towaru i środkowi transportowemu, jaki ma być użyty.

§ 95. Jeżeli w umowie ustalono, że kupujący dostarczy opakowanie na swój koszt, to w razie opóźnienia w nadesłaniu opakowania lub dostarczenia opakowania niewłaściwego sprzedawca, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo towaru w czasie transportu, może

nabyć lub wynająć odpowiednie opakowanie na koszt kupującego.

§ 96. Jeżeli umowa nie określa oznakowania, jakie ma być umieszczone na towarze i opakowaniach towaru, sprzedawca jest obowiązany dostarczyć je z oznakowaniem stosowanym przez kontrahenta.

§ 97. Jeżeli strony nie ustaliły w umowie wyższej jakości towaru, sprzedawca ponosi odpowiedzialność z tytułu rękojmi za dostarczenie towaru o właściwościach nie odpowiadających Polskiej Normie lub normie branżowej bądź określonych w przepisach szczególnych, chyba że kupujący wyraził zgodę na dostarczenie takiego towaru, a w myśl obowiązujących przepisów lub za zgodą właściwych organów jest dopuszczalne odstępstwo od normy.

§ 98. Strony mogą w umowie ustalić, że sprzedawca, który nabył towar za granicą, będzie ponosił odpowiedzialność z tytułu rękojmi oraz z tytułu braków ilościowych w granicach odpowiedzialności, jaką stosownie do treści kontraktu i umowy międzynarodowej lub prawa właściwego dla kontraktu ponosi wobec sprzedawcy kontrahent.

§ 99. 1. Jeżeli kontrahent wysłał towar bezpośrednio do miejsca, które kupujący wskazał w umowie, lub sprzedawca dostarczył towar kupującemu niezwłocznie po otrzymaniu go od kontrahenta, sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi i gwarancji tylko za te wady, o których został zawiadomiony nie później niż 2 tygodnie przed upływem terminu przewidzianego w prawie właściwym dla kontraktu lub w umowie międzynarodowej do zgłaszania reklamacji, chyba że kupujący nie został o tym terminie zawiadomiony przy zawarciu umowy.

2. W braku zawiadomienia kupującego o terminie do zgłaszania reklamacji przewidzianym w prawie właściwym dla kontraktu lub w umowie międzynarodowej przyjmuje się, że termin ten wynosi jeden rok.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do reklamacji z tytułu braków ilościowych towaru, z tym że w wypadku przewidzianym w ust. 2 zawiadomienie o braku powinno być dokonane nie później niż 2 tygodnie przed upływem terminu 6 miesięcy, a w razie sprzedaży towaru w oryginalnym zbiorczym opakowaniu fabrycznym — przed upływem terminu 12 miesięcy.

§ 100. 1. Towary objęte są gwarancją sprzedawcy, jeżeli zastrzeżono tak w umowie. Sprzedawca ponosi odpowiedzialność względem kupującego z tytułu gwarancji na warunkach i w okresie ustalonych w umowie.

2. Jeżeli w umowie nie zastrzeżono gwarancji, ale obowiązek jej udzielenia przez kontrahenta wynikał z umowy międzynarodowej lub towar objęty jest gwarancją kontrahenta zgodnie z prawem właściwym dla kontraktu, sprzedawca, który nabył towar za granicą, odpowiada z tytułu gwarancji na warunkach i w okresie ustalonych w umowie międzynarodowej lub w prawie właściwym dla kontraktu.

§ 101. Jeżeli w obrocie międzynarodowym istnieje zwyczaj udzielania gwarancji na towary określonego rodzaju, sprzedawca, który nabył towar za granicą, ponosi odpowiedzialność wobec kupującego z tytułu gwarancji w okresie i na warunkach przyjętych zwyczajowo, nawet jeżeli w umowie nie zastrzeżono, że sprzedawca udziela gwarancji.

§ 102. Jeżeli zgodnie z umową międzynarodową w razie zwłoki kontrahenta sprzedawca może odstąpić od kontraktu dopiero po upływie określonego terminu, przewidziany w art. 491 § 1 K.c. odpowiedni dodatkowy termin, wyznaczony sprzedawcy przez kupującego do wykonania zobowiązania, nie może upłynąć przed terminem ustalonym w umowie międzynarodowej.

§ 103. Jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy nastąpi z przyczyn leżących po stronie kon-

trahenta, sprzedawca odprzedający towar nabyty przez niego za granicą będzie obowiązany do zapłaty kar umownych tylko w takim zakresie i w takiej wysokości, w jakich będą się one należały od kontrahenta, chyba że strony w umowie ustalą inaczej.

§ 104. Przepisy § 97—103 stosuje się odpowiednio w razie odprzedaży towaru przez kupującego dalszym nabywcom.